

«Πάθη και Αρετές»
Λόγος και Αντίλογος
Εκκλησία και κόσμος σε ένα διάλογο

Φροντιστηριακή άσκηση στο μεταπτυχιακό μάθημα
Εκκλησιαστικός Λόγος και Επικοινωνία
Διδάσκων: Άγγελος Βαλλιανάτος

Στο πλαίσιο των πρακτικών ασκήσεων του μαθήματος «Εκκλησιαστικός Λόγος και Επικοινωνία» του Β' εξαμήνου του μεταπτυχιακού προγράμματος «Ποιμαντική Θεολογία και Αγωγή» του Τομέα Χριστιανικής Λατρείας, Αγωγής και Διαπομάνσεως, οι μεταπτυχιακοί Σταμάτης Ζούλας, Ανδρέας Καρίβαλης, Ελένη Κωνσταντουλάκη, Τριαντάφυλλος Μπολτέτσος, Αιμιλία Παύλου, Κώστας Πρέντος, Νίκος Σταμάτουζας και Φωτεινή Ψάλλα παρήγαγαν ένα βίντεο διάρκειας 1.30 ώρας με γενικό τίτλο «Πάθη και Αρετές» - Λόγος και Αντίλογος – Εκκλησία και κόσμος σε ένα διάλογο.

Σκεπτικό της ασκήσεως:

Στη διάρκεια των προπτυχιακών αλλά και κατά τις μεταπτυχιακές σπουδές τους, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, διδάσκονται τρόπους και μεθόδους έρευνας και αναζήτησης επιστημονικών στοιχείων σχετικών σε ένα θέμα. Στο μάθημα Εκκλησιαστικός Λόγος και Επικοινωνία, οι φοιτητές ασχολούνται με θεμελιώδεις αρχές της επιστήμης της Επικοινωνίας σε συνδυασμό με επικοινωνιακές πρακτικές της Θεολογίας. Η μελέτη του προφορικού, γραπτού και ηλεκτρονικού λόγου αποτέλεσε ιδιαίτερο χώρο ενασχόλησής τους στη διάρκεια του εξαμήνου. Αν για κάθε επιστημονικό πεδίο η θεωρία χωρίς πράξη είναι έλλειψη, πόσο μάλλον για την Επικοινωνία. Γι' αυτό αποφασίστηκε αντί άλλης ασκήσεως στό παραπάνω μάθημα, οι φοιτητές να εργασθούν ατομικά και ομαδικά με σκοπό να παράγουν μια φροντιστηριακή εργασία πιλοτικής μορφής. Να παρουσιάσουν το περιεχόμενο του μαθήματος της Κλινικής και Θεραπευτικής Ανθρωπολογίας (του ίδιου εξαμήνου) χρησιμοποιώντας τις δυνατότητες που παρέχουν τα σύγχρονα ηλεκτρονικά μέσα στη μεταφορά του γραπτού και προφορικού λόγου με τη χρήση ήχων και εικόνων.

Ο ερευνητικός χαρακτήρας και το περιεχόμενο της ασκήσεως

Η άσκηση έγινε σε διαφορετικά επίπεδα.

α. Αναζήτηση στοιχείων.

Οι φοιτητές από τα στοιχεία του μαθήματος της Κλινικής και Θεραπευτικής Ανθρωπολογίας αναζήτησαν και επέλεξαν εκείνα που θεώρησαν απαραίτητα στην παρουσίαση του θέματος «Πάθη και Αρετές». Σε ολομέλεια κατέληξαν σε ένα σενάριο.

β. Έρευνα οπτικοακουστικού υλικού.

Στη συνέχεια, χωρίστηκαν σε ομάδες εικόνας, ήχου, λόγου και κειμένων. Κάθε ομάδα επιφορτίστηκε να ερευνήσει και να επιλέξει τις κατάλληλες εικόνες από βιβλία και έντυπα, από το διαδίκτυο και από τον ημερήσιο τύπο, ήχους από δίσκους, κασσέτες, οπτικούς δίσκους και από το διαδίκτυο, να οργανώσει και να πραγματοποιήσει συνεντεύξεις από διδάσκοντες καθηγητές αλλά και από μαθητές σχολείου, να βιντεοσκοπήσει σκηνές της καθημερινότητας αλλά και θέματα σχετικά με το θέμα, να συγγράψει κείμενα, σχόλια και παρατηρήσεις, να παρακολουθήσει και να καταγράψει τηλεοπτικά προγράμματα, ειδησεογραφικές εκπομπές, αξιοποιώντας με τον τρόπο αυτό όλους τους διαφορετικούς τρόπους παρουσίασης του θέματος που επελέγη.

γ. Καταγραφή του υλικού.

Από το υλικό που συνελέγη, κάθε ομάδα επέλεξε το προσφορώτερο, λαμβάνοντας υπ' όψιν το σενάριο και τον χρόνο που απαιτούσε κάθε μέρος της ασκήσεως.

Στην αίθουσα Οπτικοακουστικής Διδασκαλίας στη Θεολογική Σχολή, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μετέφεραν το οπτικοακουστικό υλικό σε μορφή βίντεο, ηχογραφώντας ή μαγνητοσκοπώντας τα μέρη του. Με τον τρόπο αυτό, οι φοιτητές ασκήθηκαν στην πράξη στη χρήση των μηχανημάτων ήχου και εικόνας.

δ. Σύνθεση της τελικής παραγωγής.

Η τελική σύνθεση του βίντεο έγινε σε ολομέλεια. Τα μέρη μαγνητοσκοπήθηκαν και αντιγράφηκαν σε μια βιντεοταινία, αφού πρώτα πέρασαν από τις απαραίτητες διαδικασίες κοπής και κόλλησης, πρόσθεσης μουσικής στις εικόνες και εικόνας στη μουσική και παραγωγής των απαραίτητων τίτλων.

Στην ομάδα ήχου ήταν οι: Ελένη Κωνσταντουλάκη, Κώστας Πρέντος, και Φωτεινή Ψάλλα.

Στην ομάδα εικόνας ήταν οι: Τριαντάφυλλος Μπολτέτσος, , Αιμιλία Παύλου και Φωτεινή Ψάλλα.

Τα στιγμιότυπα, τις βιντεοσκοπήσεις και τις συνεντεύξεις μαθητών έκανε ο Νίκος Σταμάτουζας.

Την παρακολούθηση και την καταγραφή τηλεοπτικών προγραμμάτων έκανε ο Ανδρέας Καρίβαλης.

Τα κείμενα έγραψε ο Σταμάτης Ζούλας.

Τα στοιχεία από το διαδίκτυο διαχειρίστηκαν ο Τριαντάφυλλος Μπολτέτσος και η Φωτεινή Ψάλλα.

Τους τίτλους φιλοτέχνησε ο Τριαντάφυλλος Μπολτέτσος.

Οι παραπάνω ομάδες δεν ήταν στεγανές ή αποκλειστικές. Στην πράξη, κάθε ένας από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές που συμμετείχαν ασχολήθηκε με το σύνολο κάθε φάσης του προγράμματος.

Από την ποικιλία και την πληθώρα οπτικοακουστικών και ηλεκτρονικών μέσων που διατίθενται, οι φοιτητές χρησιμοποίησαν μόνο εκείνα που είναι πρόσφορα σε έναν εκπαιδευτικό στις εγκαταστάσεις του σχολείου του (έντυπο υλικό, διαδίκτυο, μαγνητόφωνο, βιντεοκάμερα και υπολογιστής).

Το αποτέλεσμα της ασκήσεως, όπως καταγράφηκε στο βίντεο, δεν είναι ομοιογενές (ένα ντοκυμανταίρ, μία ταινία, μια έρευνα). Είναι δειγματολόγιο των διαφορετικών τεχνικών και των ποικίλλων τρόπων που προσφέρει ο συνδυασμός κειμένων, ήχων και εικόνων. Σε κάποια μέρη δεσπόζει το γραπτό κείμενο, σε άλλα ο ήχος, σε άλλα η εικόνα. Άλλού υπάρχει κίνηση της εικόνας, άλλού η ακίνητες εικόνες ενεργοποιούνται από την κίνηση της μουσικής, άλλού κυριαρχεί ο λόγος με φόντο την εικόνα. Κάθε εικόνα ή ομάδα εικόνων παρουσιάζεται με διαφορετική ηχητική κάλυψη. Με τον τρόπο αυτό, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές γνώρισαν άλλα και εφάρμοσαν στην πράξη τη δυναμική που προσφέρει κάθε στοιχείο οπτικό ή ακουστικό και τις διαφορετικές εντάσεις που παράγει ο συνδυασμός τους.

Το βίντεο «Πάθη και Αρετές» αποτελεί μια πρώτη καταγραφή των δυνατοτήτων που παρέχει η χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας στην ποιμαντική και την εκπαιδευτική διαδικασία. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές δοκίμασαν και δοκιμάστηκαν στην έρευνα, την αναζήτηση, την καταγραφή και την παρουσίαση ενός θέματος με διαφορετικούς τρόπους. Η αξιολόγηση της ασκήσεως ήταν θετική και η συμμετοχή των ασκούμενων εναργέστερη όσο προχωρούσε η άκσηση.